

Specyficzne trudności w uczeniu się - DYSLEKSJA ROZWOJOWA

DYSLEKSJA ROZWOJOWA: są to specyficzne trudności w uczeniu się u dzieci o prawidłowym rozwoju umysłowym. Określenie specyficzne podkreśla charakter tych trudności - ograniczony i bardzo wąski zakres. Dysleksja występuje u dzieci o prawidłowym rozwoju umysłowym, a nierzadko u dzieci bardzo zdolnych. Termin dysleksja rozwojowa obejmuje kilka rodzajów zaburzeń :

- dysleksja:** są to trudności w czytaniu
- dysortografia:** są to trudności z opanowaniem poprawnej pisowni
- dysgrafia:** to trudności ze stroną graficzną pisma, tzw. brzydkie pismo
- dyskalkulia:** to trudności w uczeniu się matematyki

Jak dotąd nie wykryto jednej przyczyny dysleksji, najbardziej rozpowszechniona jest koncepcja, że dysleksja rozwojowa jest uwarunkowana mikrouszkodzeniami centralnego układu nerwowego, które mają podłoże genetyczne lub powstają w wyniku uszkodzeń w okresie płodowym lub na skutek urazów okołoporodowych. Są one główną przyczyną wybiórczych deficytów rozwojowych warunkujących proces czytania i pisania.

Trudności uczniów z dysleksją rozwojową mają różny charakter w zależności od wieku dziecka oraz od stopnia nasilenia deficytów rozwojowych.

Wiek 6-7 lat

- trudności z wymową
- trudności w zapamiętywaniu wierszyków i piosenek
- trudności w odróżnianiu podobnych głosek, wydzielaniu i łączeniu sylab
- trudności w wyróżnianiu elementów z całości
- trudności orientacji w czasie (pory roku, dnia, godziny)
- trudności w rysowaniu i odtwarzaniu figur oraz wzorów
- wadliwa wymowa (przekręcanie, przestawianie, notoryczne błędy gramatyczne)
- trudności w nauce czytania
- brak lateralizacji (oburęczność, mylenie prawej i lewej ręki)
- mała sprawność manualna (wiązanie sznurowadeł, trzymanie nożyczek, sztucców)

Wiek wczesnoszkolny I-III klasa

- utrzymywanie się i pogłębianie powyższych trudności
- mała sprawność ruchowa (nie potrafi jeździć na dwukołowym rowerze, łyżwach, nartach, problemy z samoobsługą)
- utrzymująca się oburęczność
- zaburzenia koordynacji czynności ręki i oka
- trudności w zapamiętywaniu nazw, dat, liczb, tabliczki mnożenia
- mylenie liter
- trudności z pisownią
- brzydkie pismo i rysunek

Wiek starszy szkolny (powyżej klasy IV i szkoła średnia)

- stopniowe zmniejszanie się lub ustępowanie trudności w czytaniu
- uogólnianie się trudności szkolnych na inne przedmioty nauczania
- trudności w nauce języków obcych

Najogólniej rzecz ujmując można powiedzieć, że osiągnięcia szkolne ucznia z dysleksją rozwojową nie są zgodne z wymaganiami szkoły. Taki uczeń wymaga fachowej, pomocy ze strony nauczyciela, rodzica, psychologa, pedagoga. Jeśli w porę takiej pomocy nie otrzyma staje się zagubiony, spada u niego znacznie poziom poczucia własnej wartości. Trudności z jakimi borykają się uczniowie z dysleksją wynikają z uwarunkowań wewnętrznych, niezależnych od ich chęci i zaangażowania. Aby opanować materiał dydaktyczny tak jak ich rówieśnicy, muszą włożyć więcej wysiłku, a i tak efekty są mizerne ze względu na przykład na zbyt wolne tempo pracy lub uporczywie pojawiające się błędy ortograficzne. Bez pochwał, nagród, pozostawieni sami sobie, mogą zatracić ochotę do nauki, bo po co mam coś robić jak i tak jestem gorszy od innych, przestają się uczyć, w starszym wieku nierzadko wagarują. Pierwsze niepowodzenia szkolne, ustawiczny brak sukcesów, brak pochwał ze strony nauczycieli, poczucie klęski, kompromitacji przed kolegami, którzy z łatwością opanowują materiał dydaktyczny, niezadowolenie, zdenerwowanie, obojętność, a nawet rozpacz - to uczucia, które stale towarzyszą uczniom z dysleksją. Dysleksji nie da się całkowicie zapobiec, ale można znacznie złagodzić jej konsekwencje. Dzięki wczesnemu diagnozowaniu specjaliści mogą prowadzić pracę profilaktyczną i zajęcia wspomagające rozwój dzieci z grupy ryzyka dysleksji.

To znacznie ułatwia start i funkcjonowanie dziecka w warunkach szkolnych. Fachowa pomoc ze strony nauczycieli, pedagogów, psychologów, wsparcie ze strony rodziców - to wszystko wpływa na lepsze funkcjonowanie dziecka jako ucznia. Dzięki tym zabiegom dysleksja przestaje być dla dzieci koszmarem życiowym.

Rady dla rodziców, którzy mają dzieci dyslektyczne:

- zwrócić uwagę na niepokojące symptomy w wieku wczesnoszkolnym, które mogą świadczyć o ryzyku wystąpienia dysleksji.
- skontaktuj się z Poradnią Pedagogiczno – Psychologiczną w celu zdiagnozowania ewentualnej dysleksji rozwojowej.
- podejmij wczesną terapię
- codziennie ćwicz z dzieckiem wg zaleceń poradni (terapia domowa 15-30 minut każdego dnia), ponieważ systematyczna praca rodziców z dzieckiem dyslektycznym w domu skutkuje sukcesami dziecka w szkole i jego wyższą samooceną.
- Zachęcaj do uprawiania sportów, na pozór nie mających nic wspólnego z czynnością czytania czy pisania, lecz w istocie bardzo ważnych, gdyż poprawiają koordynację wzrokowo – ruchową i usprawniają połączenia mózgowie, które u dyslektyków pracują inaczej.
- umiejętnie mobilizuj dziecko do pracy, zrozum je i docień wysiłek, pocieszaj i wspieraj w razie niepowodzeń (sukces niejednokrotnie przychodzi po wielu porażkach).
- korzystać z odpowiedniej literatury fachowej oraz systematycznie konsultować się z nauczycielem i pedagogiem szkolnym.
- sprawdzać napisaną pracę domową i w żadnym wypadku nie wyręczaj dziecka w odrabianiu lekcji.
- uświadom sobie, że dziecko z dysleksją nie jest dzieckiem chorym umysłowo i nie jest to powód do wstydu, jednakże zaniedbania lub zaniechanie terapii prowadzą do pogłębienia się dysfunkcji dziecka, co skutkuje niepowodzeniami w szkole i w życiu dorosłym.

Rodzice dzieci dyslektycznych stają przed niełatwym wyzwaniem udzielenia skutecznej pomocy swoim dzieciom w taki sposób, by czuły się pewne siebie i akceptowane zarówno w szkole jak i w domu. W wyniku niepowodzeń w szkole dyslektyk może mieć poczucie mniejszej wartości i dlatego rodzic powinien się wcielić w rolę terapeuty domowego, który

będzie nieustannie uświadamiać swoje dyslektyczne dziecko, że dysleksja nie oznacza klęski życiowej, a postępy będą możliwe tylko wtedy, gdy dziecko włoży dużo wysiłku w ćwiczenia, które muszą być długotrwałe i systematyczne. Nie jest żadnym wstydem być dyslektykiem, ujmą byłoby zaniechanie pracy nad tym problemem. Pamiętajmy, że dziecko dyslektyczne, któremu nie udzielimy pomocy przestanie wierzyć w siebie, może wynieść uraz do szkoły i książek i niestety potem może mieć problemy w dorosłym życiu.

Źródła:

www.dysleksja.pl

www.dardysleksji.pl

www.bdadyslexia.org.uk

Uczeń z dysleksją w szkole-poradnik nie tylko dla polonistów Marta Bogdanowicz,